

PARLAMENT ČESKÉ REPUBLIKY

SENÁT

MILAN ŠTĚCH
PŘEDSEDA

ÚSTAVNÍ SOUD ČR	
Joštova 8, 660 83 Brno	
Došlo dne:	14-08-2015 ²
_____krát Přílohy: _____	
Čj.: viz číselný kód Vyřizuje:	

V Praze dne 13. srpna 2015
Č. j. 9283/2015

Vážený pane,

v příloze Vám zasílám vyjádření ve věci návrhu Nejvyššího soudu na vyslovení protiústavnosti ustanovení § 37 odst. 6 zákona č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů, ve znění účinném do 30. června 2009, o které jste mě požádal dopisem ze dne 23. července 2015, sp. zn. Pl. ÚS 3/14.

S pozdravem

Příloha

Vážený pan
JUDr. Ing. Jiří Zemánek, CSc.
soudce Ústavního soudu
Ústavní soud
Joštova 8
B R N O

Předchází

Příloha k č. j. 9283/2015

Ústavnímu soudu
České republiky
v Brně
ke sp. zn. Pl. ÚS 3/14

ÚSTAVNÍ SOUD ČR Joštova 8,660 83 Brno	
Došlo dne:	14 -08- 2015 ²
_____krát Přílohy: _____	
Čj.: viz číselný kód Vyřizuje:	

Věc: **Návrh Nejvyššího soudu, podaný podle čl. 95 odst. 2 Ústavy České republiky, na vyslovení protiústavnosti ustanovení § 37 odst. 6 zákona č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů, ve znění účinném do 30. června 2009**

Vyjádření Senátu
Parlamentu České republiky

V Praze dne 13. srpna 2015

Předchází

K výzvě Ústavního soudu, kterou podal soudce zpravodaj JUDr. Ing. Jiří Zemánek, CSc. dopisem ze dne 23. července 2015, sp. zn. Pl. ÚS 3/14, doručené Senátu Parlamentu České republiky dne 24. července 2015, k návrhu Nejvyššího soudu na vyslovení protiústavnosti ustanovení § 37 odst. 6 zákona č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů, ve znění účinném do 30. června 2009, podávám v požadované lhůtě podle § 69 odst. 1 a v souladu s § 30 odst. 3 zákona č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu, za Senát Parlamentu České republiky toto

vyjádření

I.

Návrh Nejvyššího soudu, podaný podle čl. 95 odst. 2 Ústavy České republiky, souvisí s konkrétním právním sporem. Městský soud v Praze svým rozsudkem ze dne 10. ledna 2012, č.j. 66 c 109/2011-187, zamítl žalobu na ochranu osobnosti podanou V H narozeným dne , trvale bytem , dále jen „žalobce“), právně zastoupeným Mgr. Davidem Strupkem, advokátem se sídlem Praha 1, Jungmannova 31, proti České republice – Archivu bezpečnostních složek, identifikační číslo organizace 75112817, sídlem v Praze 3, Siwecova 2428/2 (dále jen „žalovaná“). Žalobce měl za to, že žalovaná neoprávněně zasáhla do jeho osobnostních práv, když zpřístupnila třetí osobě, pracovníci ostravské pobočky České televize, citlivé osobní údaje vztahující se k jeho osobě ze svazku ZV 442-MV, vedeného bývalou Státní bezpečností. Získané údaje měly sloužit k natočení televizního pořadu o obětech minulého režimu a měly být poskytnuty dalším osobám a žalobce se stal terčem dotazů na veřejnosti a písemných útoků anonymů. V rozsudku bylo poukázáno zejména na to, že podle zákona č. 181/2007 Sb., o Ústavu pro studium totalitních režimů a o Archivu bezpečnostních složek a o změně některých zákonů, je zpřístupňování a zveřejňování dokumentů a archiválií vzniklých z činnosti bývalé Státní bezpečnosti základním úkolem žalované a že v dané věci se v souladu s oprávněným veřejným zájmem na základě ustanovení § 37 odst. 6 zákona č. 499/Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů, ve znění účinném do 30. června 2009, uplatňuje výjimka přípouštějící nakládání s citlivými údaji bez souhlasu dotyčné osoby, kdy odepření nahlížení do svazku z důvodu ochrany osobních údajů by bylo nezákonné.

Vrchní soud v Praze, jako soud odvolací, se ztotožnil se závěry soudu prvního stupně v dané právní věci a svým rozsudkem ze dne 5. června 2012, č. j. 1 C 28/2012-202, rozsudek soudu prvního stupně potvrdil.

Žalobce podal proti rozhodnutí odvolacího soudu dovolání k Nejvyššímu soudu. Nejvyšší soud v předmětné právní věci dospěl k závěru, že ustanovení § 37 odst. 6 zákona č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů, ve znění účinném do 30. června 2009, které vylučuje, aby byl vyžádán souhlas žijící osoby, jejíž osobní údaje mají být zpřístupněny formou nahlédnutí do archiválií, je v rozporu s ústavním pořádkem, konkrétně s čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (vyhlášené pod č. 209/1992 Sb.) garantujícím právo na respektování rodinného a soukromého života.

Z uvedeného důvodu Nejvyšší soud svým usnesením ze dne 15. ledna 2014, č. j. 30 Cdo 2951/2012-254, dovolací řízení podle ustanovení § 109 odst. 1 písm. c) o.s.ř. ve spojení s ustanovením § 243c o.s.ř. přerušil a věc předložil podle ustanovení čl. 95 odst. 2 Ústavy České republiky k posouzení Ústavnímu soudu.

II.

1. V zákoně č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů, bylo napadené ustanovení § 37 odst. 6 přijato, s účinností od 1. ledna 2005, v následujícím znění:

„(6) Ustanovení odstavců 1 až 4 se nevztahují na archiválie vzniklé před 1. lednem 1990 z činnosti bývalé Státní bezpečnosti, jakož i společenských organizací a politických stran sdružených v Národní frontě, na archiválie, které již byly před podáním žádosti o nahlížení do nich veřejně přístupné, jakož ani na archiválie, které byly jako dokumenty veřejně přístupné před prohlášením za archiválie¹⁵⁾.“.

Návrh zákona byl Senátu postoupen dne 20. května 2004. Organizační výbor Senátu tento návrh jako senátní tisk č. 367 (ve 4. funkčním období) přikázal k projednání výboru pro územní rozvoj, veřejnou správu a životní prostředí (garanční výbor) a dále též výboru pro vzdělávání, vědu, kulturu, lidská práva a petice. Výbor pro územní rozvoj, veřejnou správu a životní prostředí usnesením č. 90 (senátní tisk č. 367/1) ze dne 2. června 2004 doporučil Senátu návrh zákona vrátit Poslanecké sněmovně s pozměňovacími návrhy. Výbor pro vzdělávání, vědu, kulturu, lidská práva a petice usnesením č. 209 (senátní tisk č. 367/2) ze dne 3. června 2004 rovněž doporučil Senátu návrh zákona vrátit Poslanecké sněmovně s pozměňovacími návrhy.

Plénum Senátu návrh zákona projednalo na své 16. schůzi 4. funkčního období dne 10. června 2004 a přijalo usnesení č. 467, kterým návrh zákona vrátilo Poslanecké sněmovně ve znění přijatých pozměňovacích návrhů. Pro usnesení hlasovalo 49 senátorů z 51 přítomných a 1 senátor byl proti. Jeden z přijatých pozměňovacích návrhů se týkal napadeného ustanovení § 37 odst. 6, šlo však pouze o formulační upřesnění spočívající v nahrazení slova „zveřejněny“ slovy „veřejně přístupné“.

V žádném z diskuzních příspěvků, které byly v průběhu jednání Senátu k obsahu návrhu zákona předneseny, nezaznělo zpochybnění ústavnosti napadeného ustanovení § 37 odst. 6.

2. Zákonem č. 181/2007 Sb., o Ústavu pro studium totalitních režimů a o Archivu bezpečnostních složek a o změně některých zákonů, v jeho části třetí-Změna zákona o archivnictví a spisové službě- v § 24 bylo napadené ustanovení § 37 odst. 6, s účinností od 1. srpna 2008, novelizováno tak, že slova „bývalé Státní bezpečnosti“ byla nahrazena slovy „bezpečnostních složek podle zákona o Ústavu pro studium totalitních režimů a o Archivu bezpečnostních složek“.

Návrh zákona byl Senátu postoupen dne 15. května 2007. Organizační výbor Senátu tento návrh jako senátní tisk č. 62 (v 6. funkčním období) přikázal k projednání výboru pro vzdělávání, vědu, kulturu, lidská práva a petice (garanční výbor) a dále též ústavně-právnímu výboru a výboru pro zahraniční věci, obranu a bezpečnost. Všechny výbory, jimž byl návrh zákona přikázán k projednání, doporučily Senátu, aby návrh zákona schválil ve znění postoupeném Poslaneckou sněmovnou. Výbor pro vzdělávání, vědu, kulturu, lidská práva a petice tak učinil svým usnesením č. 50 (senátní tisk č. 62/1) ze dne 30. května 2007, ústavně-právní výbor svým usnesením č. 20 (senátní tisk č. 62/2) ze dne 30. května 2007 a výbor pro zahraniční věci, obranu a bezpečnost svým usnesením č. 68 (senátní tisk č. 62/3) ze dne 6. června 2007.

Plénum Senátu návrh zákona projednalo na své 6. schůzi 6. funkčního období dne 8. června 2007 a přijalo usnesení č. 152, kterým byl návrh zákona schválen ve znění postoupeném Poslaneckou sněmovnou. Pro toto usnesení hlasovalo 46 senátorů z 50 přítomných a proti byli 3 senátoři.

V žádném z diskuzních příspěvků, které byly v průběhu jednání Senátu k obsahu návrhu zákona předneseny, nezaznělo zpochybnění ústavnosti napadeného ustanovení § 37 odst. 6.

3. Pro úplnost se uvádí, že napadené ustanovení § 37 odst. 6 zákona č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů, ve znění účinném do 30. června 2009, doznalo následně těchto změn:

Zákonem č. 190/2009 Sb., kterým se mění zákon č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, v jeho části první - Změna zákona o archivnictví a spisové službě- v čl. I byl, s účinností od 1. července 2009, v § 36 dosavadní odstavec 6 nově označen jako odstavec 7; ke změně jeho obsahu nedošlo.

Zákonem č. 227/2009 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o základních registrech, v jeho části sto padesáté sedmé - Změna zákona o archivnictví a spisové službě- v čl. CLXIV byl, s účinností od 24. července 2010, v § 37 dosavadní odstavec 7 nově označen jako odstavec 11; ke změně jeho obsahu nedošlo.

Zákonem č. 167/2012 Sb., kterým se mění zákon č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 227/2000 Sb., o elektronickém podpisu a o změně některých dalších zákonů (zákon o elektronickém podpisu), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, v jeho části první -Změna zákona o archivnictví a spisové službě- v čl. I byl, s účinností od 1. července 2012, v § 37 odstavec 11 novelizován v následujícím znění:

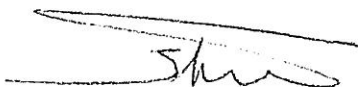
„V § 37 odstavec 11 zní:

„(11) Ustanovení odstavců 1 až 3 se nevztahují na archiválie vzniklé před 1. lednem 1990 z činnosti vojenských soudů a prokuratur všech stupňů, bezpečnostních složek podle zákona o Ústavu pro studium totalitních režimů a o Archivu bezpečnostních složek, jakož i mimořádných lidových soudů, Státního

soudu, Národního soudu a společenských organizací a politických stran sdružených v Národní frontě, na archiválie vzniklé z činnosti orgánů německé okupační správy na území od stoupeném Říši i v Protektorátu Čechy a Morava v letech 1938 až 1945, na archiválie, které již byly před podáním žádosti o nahlížení do nich veřejně přístupné, jakož i na archiválie, které byly jako dokumenty veřejně přístupné před prohlášením za archiválie¹⁵⁾."."

III.

Vyjádření Senátu Parlamentu České republiky zasílám s vědomím, že je plně na Ústavním soudu, aby návrh na vyslovení protiústavnosti napadeného zákonného ustanovení posoudil a ve věci rozhodl.

Milan Štěch
předseda Senátu
Parlamentu České republiky